

Appendix 1, Het korte Verhaal door Thomas de Klerk

Toen ik Manas Na'ala leerde kennen liep ik tegen de dertig en hij was dubbel zo oud. De vergelijking ging verder ook op, zo merkte ik dat ik zeker maar half zo belezen was. Manas beschrijven is bijna niet mogelijk. Hij was -of eigenlijk is, want hij leeft nog- een grote man van ruim een meter tachtig, hoewel dat niet echt opvalt omdat hij gezet is - terwijl ik hem heb leren kennen als een matig eter en zeer matig drinker. Zijn haar is lang en hangt in bruine en ook wat grijze krullen tot op zijn schouders. Hij is een geboren en getogen noorderling, terwijl hij oogt als een zuiderling. Zijn ogen staan van nature vriendelijk, maar kunnen bliksems schieten tijdens een gloedvol betoog.

Hij heeft een mooie bariton, een aangename stem die hij gebruikt met een gevarieerde prosodie. Een keer toen hij in gesprek was met iemand anders dommelde ik wat weg. Ik hoorde zijn stem wel, maar ik herkende geen woorden meer. In plaats daarvan hoorde ik een woud vol zingende vogels met de regelmatig terugkerende oehoe van een uil. Het was alsof ik bij de stam van een boom op de grond zat, mijn rug tegen de woudreus, groen gefilterd zonlicht op mijn gezicht. Even bestond de tijd niet meer.

Het enige punt van kritiek dat ik op hem heb is dat hij er vrijwel altijd uitziet als een zwerver. Een vagebond die onveranderlijk in dezelfde kleren woont. Veel later dan de tijd van onze kennismaking, tijdens het eerste weekeinde dat ik bij hem logeerde, kwam ik er achter dat hij een hele collectie van nagenoeg dezelfde schipperstruien heeft en een even zo groot assortiment op elkaar gelijkende donkere slobberbroeken. Ik zag echter ook een driedelig mollengrijs kostuum in zijn kledingkast hangen en een piekfijn zwart rokkostuum - ik heb hem geen van tweeën ooit zien dragen. Stropdassen heb ik in ieder geval bij hem nooit gezien.

Een huis zegt veel over de bewoner. Het huis van Manas is groot noch klein. Precies groot genoeg om een aangenaam gezelschap te accommoderen, ook voor de nacht wanneer het al veel te laat is geworden om nog naar huis te gaan. En als er toch meer mensen zijn dan logeerbedden, dan kan er ook in zijn zelf tot camper omgebouwde bestelbus geslapen worden.

Zijn huis is leeg, dat wil zeggen zonder tierelantijnen, frutsels en snuisterijen, en toch ook weer vol vanwege overal neergelegde boeken. Het vrouwelijk element is afwezig in zijn huis, desondanks -gek woord eigenlijk in dit verband- krijg je van het geheel een warme indruk. Hij is

ooit wel getrouwd geweest, ergens in de vroege Middeleeuwen zegt hij altijd - het is zo lang geleden. Uit dat huwelijk zijn twee prachtige mensen voortgekomen, mensen met zeker ook zo'n goed gearticuleerde personaliteit als Manas, die een warme plek in zijn hart hebben.

Waar Manas in zijn huis het meest fier op is, is de open haard precies in het midden van zijn huiskamer. In gesprek kan iedereen dan rond het vuur zitten, is het mogelijk elkaar aan te kijken of bij het nadenken of luisteren in het vuur te staren. Dat is wel het meest kenmerkende aan zijn huis en aan Manas zelf, het gesprek.

Manas kan niet beschreven worden zonder uitvoerig te melden waarover hij praat, waarover hij spreekt. Manas kan een wellevende en innemende man zijn, door wat hij zegt heeft hij een slechts kleine vriendenkring. Door wat hij zegt zijn mensen vrij snel op hun hoede. Door wat hij zegt, niet in eerste aanleg door hoe hij iets zegt. Manas heeft in de ogen van velen een groter gebrek dan zijn studie in landloperij, hij is niet in staat tot prietpraat en dat maakt veel mensen argwanend. Hij wil maar in zeer beperkte mate praten over auto's, voetbal of een andere sport, of over andere mensen. Het interesseert hem wel -een beetje-, maar hij heeft er het geduld niet voor om daar met iemand een boom over op te zetten, hij ziet er de zin niet van in. Een gesprek met Manas wordt altijd op de een of andere manier serieus, over serieuze zaken.

Serieuze zaken, te melden waar Manas over spreekt, dat is wat ik wil doen. Manas schrijft zijn eigen boeken, maar die zijn zo zwaar dat ze alleen door doortastende lezers gelezen kunnen worden. Het is mijn zelfopgelegde taak zijn boeken in kort bestek na te vertellen in de hoop interesse te wekken voor zijn eigenlijke werk. Ik ben het namelijk van ganser harte met Manas eens wanneer hij beweert dat je na het lezen van zijn boeken en vrij mens bent. Ik beweer zelfs, een geheel bevrijd mens - misschien wel als na het slikken van de rode pil, als ik mij dit grapje mag veroorloven. Ik denk dat ik het zo wel kan samenvatten, alle vijf boeken.

Voor mij geldt dat na het lezen en herlezen en vooral veel vragen aan Manas er gaandeweg niets meer in mij overbleef dat knaagde. Het was alsof alle vragen beantwoord waren. Niet dat door het lezen alle vragen voorkomen worden - precies het tegenovergestelde. Zijn boeken nodigen uit tot het stellen van veel vragen. Mijn ervaring is dat na het lezen en bestuderen van wat hij schrijft je alle vragen kunt stellen, terwijl je in de zekerheid leeft dat je zelf de antwoorden zult vinden. In dat laatste zit de echte kern van wat Manas te zeggen heeft. Er zit iets

bemoedigends en opbeurends in zijn teksten. Je hoeft voor het oplossen van al je vragen niet meer aan te kloppen bij een autoriteit, je hoeft niet voor alles gestudeerd te hebben, je staat onder niemand noch sta je ergens boven, er is geen hiërarchie meer. Hiërarchie is onnatuurlijk geworden.

Het klinkt misschien allemaal heel voor de hand liggend, maar ik ken alleen mensen, afgezien van Manas dan, die hun zekerheden ontlenu louter aan hun superieur geachte kennis en een diploma. Zij hebben daardoor een gevoel van overwicht opgebouwd dat hen in het leven op de been houdt. Van de bijbaantjes uit mijn studententijd weet ik ook hoe de andere helft leeft. In fabrieken en kantoren heb ik de slachtoffers gezien van dat superioriteitsgevoel. De neergetrapten die op school ook al als domoor voor paal werden gezet, zelfs door de leraar, en die nu echt geen zin meer hebben in iets anders dan bier, televisie en andere drugs om het minderwaardigheidsgevoel te verstommen.

Manas schrijft niet direct voor hen, hij spreekt de overheersten niet rechtstreeks aan. Hij spreekt iedereen aan, maar zoals ik al zei, je moet dan wel een doorzetter zijn en van lezen houden. Toen Manas zelf nog les gaf had hij een school uitgekozen waar de neergetrapten vergaard waren. Hij heeft me wel eens verteld hoe hij het aanpakte zijn leerlingen tot veel meer te brengen dan waar ze toe in staat geacht werden. Niet alleen op zijn vakgebied, maar vooral door hen zelfrespect bij te brengen. Voor mij is Manas de leraar.

"Op geen enkele wijze kan je de hongerigen leren de reden voor hun bestaan te onderzoeken, zoals je de lamme niet door een hoepel kunt laten springen. Beschaving zoals wij dat kennen kon alleen maar ontstaan toen de mensen een overschot aan voedsel konden kweken. Dus wanneer je de volgende keer hoort of leest over weer de volgende hongersnood in Afrika, onthou dan dat wij allemaal," Manas legde een nadruk op het woord allemaal en pauzeerde toen heel even, "de negers van deze wereld zijn, ook al heb je nu misschien een andere huidskleur. Het is ook letterlijk zo - Steeds overtuigender wijzen de bewijzen er op dat onze wortels in dat continent liggen. Wat er vervolgens in de geschiedenis gebeurde is een kwestie van gescheiden ontwikkeling gebaseerd op de verschillende lessen die geleerd wilden worden. Uiteindelijk zullen allen op de hoogte worden gesteld en daardoor getroost en bemoedigd worden." Manas zei dat God zij dank, hier moest hij even glimlachen, het pad van het leven van ons allen goed begeleid en beschermd wordt.

Met dit pamflet richt ik me ook al niet tot de neergetrapten. Ik ook schrijf allemaal woorden, woorden die je allemaal moet lezen, lezen totdat je oogleden dichtvallen. Het is te hopen dat Manas zijn idee kan realiseren om van zijn eerste boek, het verhaal, een filmscenario te maken. Hij houdt van actie-thrillers en in zeker opzicht laat zijn eerste boek zich ook lezen als een spannende detective - maar dan moet je wel met veel fantasie lezen.

"Er zijn talloze religies, en ook filosofieën, die beweren dat er leven na de dood is. Deze bewering is op zijn minst onnauwkeurig." Manas zei dit langzaam, bijna plechtig. Het was alsof hij er op aanstuurde dat ik mij elk woord zou herinneren. Toen vlug en bijna langs zijn neus weg, alsof hij een opmerking maakte over het weer, "Dit is het aardigste dat ik over religies te zeggen heb." Ik ken Manas goed genoeg om te weten dat in zijn pertinente uitspraken zoals deze, door hem geen enkele gelijkhebbigheid of bedilzucht is gelegd. Ook wanneer hij langer aan het woord is kan er bij de oppervlakkige toehoorder de indruk ontstaan dat hij autoritair is. Inderdaad, je wordt op geen enkele wijze uitgenodigd om te interrumperen, een kritische opmerking te maken of een vraag te stellen. Dat is echter niet omdat hij geen tegenspraak duldt. Het heeft gewoon geen zin te reageren op iets dat nog niet in zijn geheel verteld is. Daarna is er altijd ruim ruimte en tijd voor gedachtewisseling onder het genot van een drankje - vaak een langzaam te drinken rode wijn met veel body die eigenlijk bij de maaltijd hoort, soms een stokoude malt whisky, maar het vaakst staat er een grote pot thee klaar, ouderwets getrokken van losse Darjeeling-blaadjes.

"Ah, over religies is bij nader inzien eigenlijk helemaal niets aardigs te zeggen, net zoals er geen sympathieke, geen gunstige interpretatie van Adolf Hitler en het nazisme kan zijn. Dat is religie op zich niet aan te rekenen," Manas klonk alsof hij verbaasd was om zijn eigen uitspraak, "dat is de mensheid aan te rekenen en het is het gevolg van het Luciferaans paradigma." Het Luciferaans paradigma of Lucifers paradigma is een van de centrale thema's in het werk van Manas. Ik zal er verderop meer over berichten.

Eerst zal ik vertellen waarom Manas een personage uit de wereldgodsdiensten gebruikt in zijn werk, terwijl hij toch zo ongunstig spreekt over religie. De twee gegevens lijken met elkaar in tegenspraak te zijn. Manas is in zijn werk niet a-religieus, maar wordt daarentegen wel als anti-religieus opgevat in die zin dat hij meent dat de bestaande religies duivels van aard zijn. Het werk van Manas is juist uiterst

religieus, maar ontdaan van alle toneelspel, alle hocus pocus en heilig-doenerij, alle gelijkhebbigheid, alle dogmatiek van huidige, vroegere en toekomstige religies.

"Ik begrijp volkomen waarom religies zijn ontstaan. In hun tijd waren religies nodig om mensen tot een morele gids te zijn. Maar elke religie heeft een uiterste houdbaarheidsdatum. Die datum komt naderbij wanneer de stichter van de godsdienst of filosofie al een tijd niet meer onder ons is en de religie steeds verder een georganiseerd karakter krijgt. De onderliggende en oorspronkelijke gedachte kan dan nog wel van waarde zijn, maar het instituut religie heeft daar in feite geen interesse in. Het instituut heeft een veel groter belang bij het voortzetten van zichzelf en het bestrijden van dissidente geluiden."

"Vooral in het westen, en dat verspreidt zich snel over de hele wereld, heeft religie het onderspit gedolven en heeft het wetenschappelijk denkraam de bovenhand gekregen. Zeer voorstelbaar. Ik zie ook de onzinnigheid in van bijgeloof, dogmatisme, een beperkt of zelfs benepen wereldbeeld. Ik ben geheel voor de wetenschappelijke methode, de verificatie of falsificatie van het resultaat van het empirisch experiment. Alleen is bij het afzweren van het religieus instituut het kind met het badwater weggegooid, getuige ridicule uitspraken als zou God dood zijn. De stelling, evenzo de redenering er achter, dat God dood is, komt op mij over als de uitspraak van een puber die coûte que coûte tegen gevestigde meningen wil schoppen."

"De tijd is niet echt ver dat wetenschapsbeoefening evolueert naar een hoger plan, een niveau waarbij louter de kwantificeerbaarheid van alles niet meer de lakmoesproef is. Een niveau waarbij de beoefening van de wetenschap meer oplevert dan conclusies, meer dat weten, waarbij wijsheid bereikt wordt. Ik heb het dan niet over het overbodig maken van die soms sympathieke domoren die de parapsychologie wetenschappelijk trachten te benaderen, of over het overbrengen van gedachten, het gedachtelezen en telepathie zoals de Sovjets en ook de Amerikanen dat hebben geprobeerd. Dat valt bij mij onder het hoofdstuk hocus-pocus."

"Religie en bepaalde takken van wetenschap hechten geloof aan wonderen en zogeheten mystieke belevingen. Die zijn in twee groepen in te delen: de collectieve- en de individuele ervaringen. De collectieve gebeurtenissen zijn doorgaans toneelspel, theater om de goedgelovigen te imponeren en te overtuigen van de echtheid van de verbinding van die religie met 'het hogere' - kolder dus. De individuele ervaringen hebben een veel grotere kans om de toets der kritiek te doostaan. Een

mens die een mystieke ervaring heeft, zal inderdaad zijn belevenis moeten toetsen aan de kracht van de rede - je mee laten slepen door wat ook een kortsluiting of een chemische onbalans in je hersenen kan zijn, is contraproductief. Alleen een lange weg van zelfkritiek en zelfonderzoek kan uitmonden in het echtheidsmerk dat je zelf toekent aan je mystieke belevenis. Schakel nooit de rede uit, maar vertrouw ook niet louter op de rede - probeer een verbinding te maken tussen rede en het echtheidsgevoel."

"Het beste zou zijn om uit alle godsdiensten de meest essentiële kernwaarden over te houden en de rest in het archief bij te zetten bij Ra, Viracocha en Jupiter. Er raken dan wel een hoop pausen en ayatollahs werkloos, vrees ik. We houden vervolgens zinnige richtlijnen over als elkaar niet de hersens inslaan, in harmonie te leven met je omgeving, geen rijkdommen opstapelen maar eerlijk te delen, en zo meer. De mensen zijn te lang in de ban geweest van hen die hen politiek-religieus leidden. Die zorgden alleen maar voor conflicten en de verdediging van het eigen groepsbelang. Het werkt gewoon niet zoals het tot nu toe bijna tweehonderdduizend jaar is geprobeerd. Allemaal verlangen we naar de harmonie waar we diep in ons hart op hopen, of juist, die we gekend hebben."

Manas' eerste boek gaat juist over het verliezen van die harmonie. Over het consequente streven van de mens die harmonie weer te hervinden. Dit boek leest als het

Jezus en Krsna

meest religieus van al zijn boeken en zal om die redenen moeilijk te bevatten of lastig te accepteren zijn voor de rationele mens - want die had net afscheid genomen van Jezus, Krsna en Mohammed en God dood verklaard. In zijn eerste boek laat Manas de wereld, dit universum beginnen met een vonk van inspiratie, de vonk van creatie - het lijkt veel op de Big Bang. En hij schrijft daarbij iets dat erg veel op het Christelijke Genesis verhaal lijkt. "Dat God zij dat er licht werd, heeft nog een andere betekenis dan dat hij in het universum het licht aandeed. Het universum werd Lucifer, de bringer van licht, gegeven om zijn streven substantie te geven." Bij Manas is Lucifer niet het kwaad.

Sterker, Manas noemt hem Luciwher, een veel zachtere vorm van het woord. Luciwher staat voor het rationele, het cerebrale, de andere kant van het sensitieve, het gevoel, de liefde. In traditioneel mythologische termen zou Luciwher de zoon van God genoemd worden. Manas echter noemt Luciwher een aspect van God dat God uit zichzelf heeft gecreëerd.

"God zelf kan best gezien worden als de Christelijke God, die rijzige wit bebaarde man tegen het plafond van de Sixtijnse kapel. De Joodse Jahweh die een wrekende en toornige God genoemd wordt. Of als de Brahma die tegelijk alle vier de windrichtingen overziet. Als Allah die barmhartigheid schenkt aan wie hij wil en dat dus ook kan onthouden. Je kunt het allemaal best zo zien, hij zal je niet in de achterste duisternis werpen, maar God blijft dan niet meer dan een eendimensionaal karakter uit een stripverhaal. Je kunt God ook interpreteren als de scheppende kracht achter alles, maar dat is weer te cerebraal, te abstract. Op die manier wordt God gereduceerd tot een natuurkundige wet. Wie of wat God is zal niemand kunnen beantwoorden, maar dat God bestaat is een feit. Als God er niet zou zijn, zou namelijk niets bestaan. God is meer dan een verzameling natuurkundige wetten, God is wie of wat je kunt zien. Voor de berg is God groter dan de Sagarmatha Chomolungma, de Mount Everest. Voor de oceaan groter dan alle oceanen tezamen, al het water in het heelal. Voor de bloem staat hij eeuwig in bloei. Voor de mens is hij een onsterfelijk lieve opa." Manas glimlachte bij het uitspreken van de laatste zin.

Manas schrijft dat Luciwher een van de drie aspecten is die God uit zichzelf heeft gecreëerd. Naast het cerebrale, het rationele, het analytische, gepersonifieerd in Luciwher, is er het aspect van het wezenlijke, het 'zo moet het zijn', de liefde gepersonifieerd in de figuur van Mellhor. Mellhor komt gedeeltelijk overeen met "de leraar van rechtschapenheid" zoals die genoemd wordt in de Dode Zeerollen, met Krsna die van zichzelf zegt dat hij incarneert op aarde wanneer de juistheid der dingen door de mens uit het oog verloren wordt, met een profeet als Jezus. Zoals twee zijden van hetzelfde door iets verenigd moeten worden, er moet een medium of intermediair zijn anders zouden ze geen delen van hetzelfde zijn, zo is de schoonheid, de warmte, het liërende als het derde aspect van God, gepersonifieerd in de figuur van Eewhel. Weer een 'all male cast'?

Hoewel we aan Jahwehgodallah of Brahmāvisnusjiva steeds refereren met het woord hij, is de AllerEerste, zoals Manas ze allen samenvat,

mannelijk noch vrouwelijk en ook beide. Dat wat de AllerEerste uit zichzelf creëerde is dat ook - het vrouwelijke en het mannelijke. Luciwher is het mannelijk aspect, daar waar Alnatrea het vrouwelijke is. Mellhor is het mannelijk aspect, daar waar Nananja het vrouwelijke is. Eewhel is het mannelijk aspect, daar waar Anoenja het vrouwelijke is.

"Schrijf je er wel even bij de we nu niet ineens van het monotheïsme teruggegaan zijn naar een veelgodendom! We willen Plotinus niet tegen de schenen shoppen en de mensen moeten niet de verkeerde indruk krijgen. De AllerEerste, kortweg Æ, is het opperhoofd. Al het andere dat door hem uit hem is gemaakt zijn zielen, de bezielde. Geen engelen, geen malakhs, geen djinnies of farishtay, niets van dat al. Jij en ik, alle mensen, alle zielen zijn gecreëerd in de aspecten licht, liefde of warme-schoonheid. Probeer er maar meer bij te bedenken, je komt altijd op deze drie uit. Maar het is ook wel weer zo dat ik de gepersonifieerde namen gebruik, omdat het mij goed uitkomt. Dat doe ik om te voorkomen dat licht, liefde en schoonheid louter als onpersoonlijke abstracte concepten geïnterpreteerd worden. Vergeet niet dat wij als mensen gecreëerd zijn naar het evenbeeld van de spirituele wezens, de zielen die wij zijn, geschapen door de AllerEerste uit de AllerEerste."

Ik kom terug bij iets wat ik een paar bladzijden geleden uit de mond van Manas optekende. Dat er leven na de dood is, is voor Manas een onnauwkeurige verwoording. Er is niet alleen leven na de dood, er is ook leven voor de geboorte. Nu dit zo is opgeschreven weet ik zeker dat in de hoofden van velen het woord reïncarnatie opduikt. Hoewel reïncarnatie in verband gebracht wordt met het Hindoeïsme en het Boeddhisme, is het concept ook terug te vinden bij de Griekse filosofen Socrates, Pythagoras en Plato. Reïncarnatie is in vele vormen beschreven. Manas leert dat er leven is voor en na het menselijk leven. Dat leven is de levende ziel van de mens - eigenlijk moet je het dus andersom zien: de eeuwige ziel bewoont tijdelijk, dus in de tijd, een stoffelijk lichaam. Er is dus geen sprake van reïncarnatie, een cyclus van geboorte, dood en wedergeboorte. Er is sprake van incarnatie. Het stoffelijk lichaam stelt de ziel in staat te leren wat de ziel wil leren in een leven in materie.

De persoon van de mens wordt daarmee datgene dat de ziel wil leren. Datgene dat de persoon vormt, wat die persoon meemaakt, de keuzes die deze persoon maakt, dat is wat de ziel wil leren. Dat geldt voor mij, dat geldt voor u lezer, mijn en uw buurman, mijn en uw buurvrouw. In deze realiteit zijn twee aspecten opgesloten. De mens en de ziel zijn

niet hetzelfde. Iedereen die in een hiernamaals gelooft gaat er van uit dat je daar na de dood als mens aankomt zonder ziekten en gebreken - het is anders en meer, je komt terug in je oorspronkelijke huis zoals je was voordat je mens werd, maar met een grotere wijsheid.

Daarnaast en misschien wel nog aansprekender, omdat iedereen hier is om te leren, is niemand zonder fouten - het woord fout moet worden opgevat als nog niet verwezenlijkt leerdoel en per sé niet als verwijtbare tekortkoming. Dat laatste heeft nog een verdere consequentie. Het betekent dat niemand werkelijk kan oordelen over een ander. Denk daarbij aan het gevolg dat een dergelijk uitgangspunt heeft voor het menselijk rechtssysteem, de hel waar niet alleen de slachtoffers, maar ook de daders doorheen gaan. Het werpt een volkomen ander licht op recht en vergelding.

Het verliezen van de harmonie en het terugverlangen daarnaar, en het in incarnatie leren om in grotere wijsheid terug naar huis te gaan is het belangrijkste thema van de Sleutel. Het verliezen van de harmonie was geen straf voor iets, maar was een bewuste genomen gevolg van de weg die gekozen werd door 'de stam' van Luçal, Luciwher en Alnatrea, en door 'de stam' van Eewhan, Eewhel en Anoenja. Het woord stam wordt hier gebruikt om het schrijven te vergemakkelijken. Het gaat om de zielen of liever bezielden die gecreëerd werden, het bewustzijn verkregen in het aspect van Luçal, het scherpzinnig licht. Het gaat daarnaast om de bezielden die het bewustzijn verkregen in het aspect van Eewhan, de warme schoonheid. De bezielden in het aspect van Melnan, de wezenlijke liefde, zijn niet geïncarneerd in dit materieel universum. Zij vormen de schakel tussen de materiële wereld en de oorspronkelijke wereld. Zij zijn het die het mensenleven in materie begeleiden volgens een vooraf onderling afgesproken scenario. De mens heeft in zijn materieel bestaan geen werkelijke vrije wil, hij leeft het scenario dat hij voor het leven op aarde in vrije wil heeft ontworpen.

De crux van dit alles is dat de verschillende 'stammen' van bezielden een leerweg afleggen om een grotere wijsheid, een dieper begrijpen van Gods harmonie, te bereiken. "Een aantal begrippen uit verschillende godsdiensten kunnen hiermee in verband gebracht worden. Een scenario voor het leven kun je ook interpreteren als predestinatie. Een leerweg met doelen kun je ook interpreteren als karma, het verliezen van de harmonie kun je ook opvatten als erfzonde. Het gaat er om die typisch Luciwheraanse begrippen als predestinatie, karma en erfzonde overboord te zetten en niet kosmisch te denken, deze kosmos, maar transkosmisch. Het denken vanuit de regels van het universum, het

zoeken naar de regels van het universum, het natuurwetenschappelijk onderzoek, is van een Luciwheraanse beperktheid."

"Iemand heeft God ooit de God van de gaten genoemd. Daarmee bedoelend dat we voor de gaten in onze kennis over het universum en het bestaan, God als verklaring gebruiken. Hoe meer de mens de fysieke wereld in samenhang weet te verklaren, hoe meer er gaten in de menselijke kennis worden gedicht en hoe minder God nodig is. Nietzsche volgde een vergelijkbare redenering alvorens God dood te verklaren. Daarentegen zeg ik dat God springlevend is, niets zou anders bestaan, en dat met het wetenschappelijk dichtplakken van de gaten niet God verdwijnt, maar het zicht op God, de Æ. Het perspectief van die kosmische plamuurders staat diametraal tegenover de werkelijkheid. Ze zien de Æ niet meer, maar daarmee is de Æ niet verdwenen."

In essentie is dit het, het kosmisch denken, wat Manas het Luciwher paradigma noemt. De menselijke gesteldheid, het menselijk tekort om het juiste perspectief te vinden. Eerst was de aarde plat, daarna rond. Eerst was de aarde het centrum van het heelal, daarna draaide die om de zon. Er komt een tijd dat we het Luciwher paradigma zullen kunnen loslaten en ons realiseren dat we geen mens zijn, maar bezielde en wonend in een tijdelijk materieel menselijk lichaam.

"Elk mens is op zoek naar liefde is zijn of haar leven, maar is eigenlijk op zoek naar de oplossing voor de angst van het bestaan. Wat de mens werkelijk bedoelt is de zoektocht naar aanwezigheid van de AllerEerste. Veel mensen denken op aarde de liefde te vinden, maar ze hebben ongelijk - de liefde bestaat niet, is niet aanwezig in dit verward materieel universum van Luciwher. Een chaotisch universum waar Luçal orde in probeert te scheppen. Het enige wat je hier kunt vinden is warmte en een beetje schoonheid, geen liefde. Warmte om de kille hel die het hier is te kunnen overleven. Wat op zich een hele geruststelling kan zijn - er is geen andere hel dan de hel waar we nu wonen."

"Hoe komt het toch dat er in godsdiensten en in zoveel filosofieën een Lucifer, een Satan-figuur aanwezig is?" Ik wilde Manas dit nader horen verklaren, want eigenlijk begreep ik zijn redenering nog niet echt. In deze wereld zie je zoveel leed, geweld en vernietiging om je heen. "Al die verschillende Shaitans zijn de belichaming van het kwaad. En niet alleen als mythologische figuur, er zijn Qins, Hitlers en Stalins, Pol Pots en Bushes. Hoe kan het dat in de hele geschiedenis het kwaad een prominente rol speelt, gedurende de hele geschiedenis van de mensheid in alle culturen het kwade zijn vernietigende rol speelt en jij simpelweg verklaart dat het kwade niet bestaat?"

"Wat als het kwade wordt gezien, is in eerste instantie afhankelijk van je perspectief. Een overwinnende generaal is voor zijn achterban een zegen, maar voor de overwonnenen de slavenmeester, de bron van alle onheil en kwaad. Wat het kwaad wordt genoemd, is derhalve een subjectieve beleving. Het kwaad is doordoor een zeer lokaal en tijdelijk fenomeen, zeker geen universeel verschijnsel. Belevingen vervagen overigens. Wie zou Caesar of Napoleon nu nog met Adolf Hitler vergelijken, terwijl ook zij miljoenen doden op hun geweten hebben? Het vraagstuk van het geweld ligt niet in alleen bij hen die het toepassen, maar vooral bij hen die het accepteren. Je kan jezelf uiteraard verdedigen tegen geweld, dat is een natuurlijke reactie die voortkomt uit het instinct tot overleven. Het probleem van de acceptatie van geweld waar ik hier op duid ligt juist bij degenen die in het voordeel zijn bij het gebruik van geweld." Ik kende het standpunt van Manas dat zegt dat geweldloosheid aan het ontvangende eind van het geweld te makkelijk is en geen wezenlijke verandering in de menselijke aard brengt. Gandhi propageerde een houding van geweldloos verzet. Of het in alle gevallen geweldloos was valt te bezien, maar verzet was het zeker en in die zin was het agressie - agressie van de geest.

"Wat kan er nu zo voordelig zijn aan geweld? In de eerste plaats hoeft je niet in discussie te gaan. Als wat een ander zegt je niet bevalt, geef je hem een timmer en je bent van je tegenstander af. De ander knock-out slaan kan overigens ook verbaal. Daarmee herkennen we in geweld en agressie een middel om je omgeving naar je hand te zetten. Dat wil je vooral doen als je omgeving je angst inboezemt. Als je geweld succesvol blijkt, ga je geweld ook preventief toepassen, om een mogelijke angst te voorkomen. Deze keten van geweld is al heel vroeg ontstaan, waarschijnlijk bij onze oudste voorouders die de eerste gereedschappen en dus wapens maakten."

"De angst zit binnen in de mens en richt zich naar buiten. Om het geweld -of het kwaad, of hoe je ook wilt noemen- naar buiten te voorkomen, zul je dus iets moeten doen aan die interne angst. De meest fundamentele angst die er in de mens is, is de angst om alleen te zijn. Lees alles er maar op na, psychologen, filosofen, romanschrijvers. De angst om eenzaam te zijn is de grootste existentiële angst. Ik noem dat het missen van de harmonie."

"De mensheid levend in dit universum van Luçal, zal het gemis aan de harmonie van thuis proberen op te lossen met rationele middelen. Daarom organiseert de mens, daarom wordt de oplossing van alles gezocht in hiërarchieën. Elk organisatie-model, van de vroegste

stamorganisatie tot het modernste 'corporate model' is een gereedschap om de buitenwereld te beheersen, want de buitenwereld is verschrikkelijk beangstigend." Dat Manas wel eens gelijk zou kunnen hebben werd mij recent nog bevestigd door foto's die ik zag van een indianenstam in het Amazonegebied. De foto's waren genomen vanuit een vliegtuigje waar indianen met hun pijl en boog op schoten. Ze hadden nog nooit contact gehad met de moderne beschaving en het vliegtuigje boven hun domein moet er uit hebben gezien als de meest vervaarlijke roofvogel.

"Dat Luçals oplossingen geen echte oplossingen zijn blijkt vooral uit het feit dat elke organisatie, elke hiërarchie zijn eigen onoplosbare problemen voortbrengt - organisaties met hun gehoorzamen en gehoorzaamden. De mens is van nature goed, maar geneigd tot alle kwaad. Het zijn dit soort holle uitspraken die algemeen geaccepteerd worden, maar die op een fatale manier de plank mis slaan. Het houdt namelijk de mythe van goed en kwaad in stand. Je kunt beter zeggen, dat de mens van nature angstig is en voor zijn angst de verkeerde, onvolledige oplossingen kiest."

"Met recht kan ik dus zeggen dat alle vormen van organisatie satanisch van aard zijn - Luciwheraans. Elke religie is op deze manier satanisch, elke vorm van politiek bedrijven is daarmee duivels. Zolang de mens de oplossing voor de existentiële angst buiten zichzelf zoekt, is die mens bezig met een satanisch ritueel. De echte oplossing ligt niet in het antwoorden zoeken buiten jezelf, maar in jezelf. Je zult dan merken dat wanneer je dat doet, je angst volkomen oplost en je houding tegenover de wereld een geheel andere wordt. Die houding van bewondering en respect is voor iedereen bereikbaar, niet alleen voor hen die een hoge educatie hebben genoten." Het kwaad had een andere naam gekregen en daarmee werd de remedie anders. Hoewel zijn 'waardering' van de hiërarchie mij erg anarchistisch in de oren klonk, hield Manas mij voor dat anarchisme er niets mee te maken had, omdat ook anarchisme een externe oplossing. De enige oplossing voor wat ik nog maar even het kwaad noem, hoewel ik er vrijwel van overtuigd ben dat het inderdaad eerder om existentiële angst gaat, is de oplossing van het vraagstuk door ieder mens individueel.

Ik zag nu ook waarom er vele religies en levensfilosofieën in deze wereld zijn ontstaan. Ze moeten voortgekomen zijn uit de behoefte van mensen met deze kennis anderen zonder deze kennis te onderwijzen, te leiden. Dat de Boeddha's, de Jezussen en de Mohammeds, in ieder geval hun navolgers, daarmee hun kennis direct aan de duivel

uitleverden, zullen zijn niet bevroed hebben. "Ben je niet bang, Manas, dat jou hetzelfde zal overkomen? Dat mensen jouw boeken zullen lezen, er door overtuigd en geïnspireerd zullen raken en het zullen proberen na te volgen."

"Ik ben nergens bang voor, ik ken geen angst, geen angst voor het leven en geen angst voor de dood - het is slechts een materiële dood. Ik ben hooguit bezorgd, ongerust dat men zal proberen na te volgen. Ik hoop echt dat iedereen dat uit zijn hoofd zal laten. En het gebeurt ook niet wanneer ieder mens de antwoorden niet buiten zichzelf zoekt, maar binnen zichzelf."